

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **a) Ing. arch. D. W.,** zast. JUDr. Martinou Mervartovou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Václavské náměstí 11, 110 00 Praha 1, **b) Ing. arch. M. V.,** zast. Mgr. Ing. Petrou Fifkovou, advokátkou, se sídlem Duškova 164/45, 150 00 Praha 5, proti žalované: **Česká komora architektů,** se sídlem Josefská 34/6, 118 00 Praha 1, zast. Mgr. Ing. Danielou Rybkovou, advokátkou, se sídlem Jana Želivského 2385/11, Praha 3, proti rozhodnutí představenstva žalované ze dne 6. 9. 2016, č. j. 1224-2016/MŠ-Ka, sp. zn. DR 2015-04, a č. j. 1225/2016/MŠ-Ka, sp. zn. DR 2015-04, v řízení o kasační stížnosti žalobce a) proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2018, č. j. 11 Ad 24/2016 - 143,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Žalobce a) (dále jen „stěžovatel“) se podanou kasační stížností domáhá zrušení výše specifikovaného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým bylo řízení v rozsahu žaloby stěžovatele zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku dle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., správní řád soudní (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991, o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“).

[2] Původní usnesení městského soudu ze dne 20. 1. 2017, č. j. 11 Ad 24/2016 – 86, jímž byla žaloba odmítnuta pro vyloučení z přezkumu, bylo rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2018, č. j. 5 As 36/2017 - 75, zrušeno a věc byla vrácena městskému soudu k dalšímu řízení. Městský soud poté za situace, kdy dříve zaplacený soudní poplatek byl již v návaznosti na odmítnutí žaloby stěžovateli vrácen, vyzval stěžovatele usnesením ze dne 9. 4. 2018, č. j. 11 Ad 24/2016 - 129, k úhradě soudního poplatku z podané žaloby a návrhu na přiznání odkladného účinku ve lhůtě 15 dnů. Výzva

byla zástupkyni stěžovatele doručena dne 10. 4. 2018. Stěžovatel však na výzvu nereagoval, poplatek ve lhůtě nezaplatil a městský soud tak dne 18. 6. 2018 rozhodl napadeným usnesením o zastavení řízení v rozsahu žaloby stěžovatele proti rozhodnutí představenstva žalované ze dne 6. 9. 2016, č. j. 1224-2016/MŠ-Ka, sp. zn. DR 2015-04. Napadené usnesení bylo doručeno zástupkyni stěžovatele a současně nabylo právní moci dne 3. 7. 2018. Stěžovatel v reakci na toto usnesení dne 9. 7. 2018 soudní poplatek uhradil a dne 12. 7. 2018 podal proti usnesení kasační stížnost, ve stejný den též požádal městský soud o prominutí zmeškání lhůty k provedení úkonu dle § 40 odst. 5 s. ř. s.

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí o zastavení řízení dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a rovněž jeho nepřezkoumatelnost dle písm. d) téhož ustanovení. Připojuje též právní názor, že byla porušena procesní práva žalobců a jejich právo na spravedlivý proces, neboť shledává rozpor zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen „zákon o autorizovaných architektech"), s ústavním pořádkem. Tento názor však dále nerozvádí.

[4] Konkrétněji se stěžovatel vyjadřuje k výzvě k uhrazení soudního poplatku. Potvrzuje její doručení, na druhou stranu ji ale označuje za zmatečnou, a to na základě skutečnosti, že výzva k uhrazení soudního poplatku byla doručena do datové schránky zástupkyně stěžovatele v jediném dokumentu společně s výzvou k vyjádření se k podjatosti a k rozhodnutí o věci samé bez jednání (umístěné v dokumentu na první straně). Takový postup označuje stěžovatel za nepřehledný, jelikož považuje za pravděpodobné, že účastník nebude předpokládat přítomnost další výzvy na následujících stranách dokumentu a seznámí se pouze s první výzvou. Dle názoru stěžovatele měly být výzvy doručeny alespoň jako oddělené dokumenty v rámci jedné datové zprávy, ne-li jako zprávy samostatné. Na základě toho usuzuje stěžovatel zmatečnost nejen výzvy k uhrazení soudního poplatku, ale v návaznosti též napadeného rozhodnutí.

[5] Poté stěžovatel namítá rozpor doručení výzvy s § 42 s. ř. s. Tvrdí, že zaplacení soudního poplatku je osobním úkonem v řízení a stěžovatel jej tedy musí vykonat osobně, nikoliv prostřednictvím jeho zástupce, a výzva proto měla být dle § 42 s. ř. s. odst. 2 doručena i přímo stěžovateli. Své tvrzení stěžovatel dokládá odkazem na judikaturu, poukazuje na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2014, č. j. 29 Co 61/2014 - 52, jež vychází např. z rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 377/2000 nebo rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 25/2004 - 54. Z absence uvedeného postupu pak stěžovatel vyvozuje, že mu vůbec nezačala běžet lhůta ke splnění poplatkové povinnosti a řízení tak zastaveno být nemohlo, poněvadž lhůta zatím neuplynula a dle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích lze řízení zastavit jen po marném uplynutí lhůty. Ke kasační stížnosti stěžovatel dále připojuje potvrzení o následném zaplacení soudního poplatku dne 9. 7. 2018.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Povinnost uhradit

soudní poplatek za kasační stížnost zde není, neboť se jedná o opakovanou kasační stížnost v rámci téhož soudního řízení a stěžovatel poplatek za první podanou kasační stížnost řádně uhradil (blíže k opakované kasační stížnosti viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 10 Afs 186/2014 - 60).

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] Námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou. Stěžovatel k této námitce neuvádí žádné podrobnosti ani důvody, pro které by mělo být napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. K nepřezkoumatelnosti rozhodnutí v rovině objektivní nemožnosti soudního přezkumu sice přihlíží Nejvyšší správní soud již z úřední povinnosti, avšak skutečnosti, z nichž může nepřezkoumatelnost vyplynout konkrétně stěžovateli, namísto něj nedovozuje (blíže k tomu viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2016, č. j. 3 Azs 138/2016 - 42). Dle uvedeného zákonného ustanovení může nepřezkoumatelnost rozhodnutí nastat v případě jeho nesrozumitelnosti, nedostatečném odůvodnění či jiné procesní vadě, která mohla zapříčinit nezákonnost rozhodnutí. Žádná z těchto situací ve zkoumaném případě nenastala, a proto lze napadené rozhodnutí považovat za přezkoumatelné.

[10] K namítané zmatečnosti výzvy k zaplacení soudního poplatku z důvodu jejího obsažení v jednom dokumentu společně s jinou výzvou Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že zmatečnost výzvy samotné namítat nelze, protože kasační stížnost proti úkonům pouze upravujícím průběh řízení dle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. není přípustná. Zmatečnost celého řízení před soudem pak může nastat pouze za zákonem stanovených podmínek, a to z důvodu chybějících podmínek řízení, pokud soud ve věci rozhodl meritorně, rozhodnutí ve věci vyloučeným soudcem anebo za nesprávného obsazení soudu, případně rozhodnutí v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce. Formálně bezchybná a řádně doručená výzva k zaplacení soudního poplatku za splnění uvedených podmínek, tak jako tomu bylo i v tomto případě, nemůže být důvodem k postižení navazujícího rozhodnutí zmatečností. Na tom nic nemění ani spojení dvou výzev do jednoho elektronického dokumentu. Skutečnost, že se stěžovatel seznámil jen s první stranou několikastránkového dokumentu, vypovídá pouze o jeho vlastní nepozornosti. Námitka zmatečnosti řízení tedy není důvodná.

[11] V návaznosti na výhradu stěžovatele k nedostatku doručení výzvy přímo stěžovateli a z toho dovozeného nezapočetí běhu lhůty k uhrazení soudního poplatku Nejvyšší správní soud poukazuje na změnu judikatury, jež v návaznosti na novou právní úpravu překonala stěžovatelem zmíněná rozhodnutí. Z nich stěžovatel vyvozoval povahu úhrady soudního poplatku jakožto osobního úkonu a související nezbytnost doručení výzvy nejen jeho právnímu zástupci, nýbrž též stěžovateli samotnému. Dle aktuální judikatury se však v případě placení soudního poplatku nejedná o úkon, který musí účastník vykonat osobně, a doručuje se tedy pouze jeho zástupci (blíže k tomu viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 – 69). Postup městského soudu při doručování byl tedy správný a lhůta k uhrazení soudního poplatku

stěžovateli k právní moci napadeného rozhodnutí marně uplynula (více ke lhůtám viz níže). Ve vztahu k usnesení Krajského soudu v Praze, na něž stěžovatel primárně odkazuje, je dále nezbytné upozornit na to, že se jedná o rozhodnutí z oblasti civilního soudnictví a nelze jej vztáhnout na řízení před správními soudy, mimo to se jedná o rozhodnutí popírající současné judikaturní pojetí dané problematiky, především usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 1. 2004, č. j. II. ÚS 671/02, z něhož vychází též výše uvedené rozhodnutí zdejšího soudu. Námitka nezákonnosti napadeného rozhodnutí dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tak není důvodná.

[12] Dodatečná úhrada soudního poplatku, jakož i žádost o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku, jež stěžovatel podal u městského soudu, není po právní moci napadeného rozhodnutí relevantní. V návaznosti na novelu zákona o soudních poplatcích s účinností od 1. 10. 2017, se k úhradě soudního poplatku po uplynutí stanovené lhůty nepřihlíží (§ 9 odst. 1 zákona); k tomu viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2017, č. j. 7 Afs 327/2017 – 18. Lhůta je tedy propadná a k následnému zaplacení nemůže soud přihlížet. Na poplatníka je tak třeba hledět tak, že již úhrady není povinen; žádost o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku se tak stává bezpředmětnou. Po nabytí právní moci rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, pokud nebylo vydáno před uplynutím stanovené lhůty, dle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích poplatková povinnost s právní mocí takového rozhodnutí zaniká. Napadené usnesení městského soudu bylo vydáno dne 18. 6. 2018, tedy více než měsíc po uplynutí lhůty.

[13] K vyjádřenému právnímu názoru stěžovatele, dle něhož bylo do jeho práv zasaženo pro rozpor zákona o autorizovaných architektech s ústavním pořádkem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že vzhledem k předmětu řízení o kasační stížnosti mířící do usnesení o zastavení řízení, se touto otázkou nezabýval a ani zabývat nemohl, nepřezkoumával-li samotné meritorní rozhodnutí, které na aplikaci zákona bylo založeno. K této otázce se nadto Nejvyšší správní soud vyslovil v odst. [14] a násl. svého předchozího rozsudku v této věci sp. zn. 5 As 36/2017; přitom dospěl k závěru, že soudní ochranu nelze stěžovateli interpretací dotčených ustanovení zákona ve světle ústavního pořádku odepřít. Pokud stěžovatel se možnosti soudního přezkumu zbavil sám vlastní (ne)činností, nelze se dovolávat porušení ústavních principů.

[14] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[15] O nákladech řízení kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, právo na náhradu nákladů řízení mu proto nenáleží. Žalované v rámci řízení žádné náklady nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2018

pokračování

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu